

PROBLEME ÎN ANALIZĂ

Reglementările Basel III, prioritatea zero pentru sistemul bancar

Având ca obiectiv principal întărirea rezilienței sectorului bancar european, cu condiția ca băncile să finanțeze în continuare activitatea economică, Reglementările Basel III – Noul acord privind cerințele de capital pentru instituțiile de credit CRD IV – sunt restrictive și ar putea determina scăderea interesului instituțiilor de credit privind finanțarea IMM-urilor.

Petre Bunescu,
Vicepreședinte Consiliul Director
Asociația Română a Băncilor,
Președinte interimar BRD

O provocare pentru sistemul bancar european și implicit pentru băncile din România o constituie implementarea prevederilor Noului acord privind cerințele de capital, având în vedere că termenul actual stabilit pentru intrarea în vigoare este 1 ianuarie 2013, iar votul final asupra pachetului legislativ este așteptat probabil pentru luna octombrie. Menținerea competitivității sectorului bancar este esențială.

Este de importanță majoră ca decidenții de politici din Europa să calibreze implementarea europeană a acordului Basel III pentru a menține capacitatea de creditare a băncilor europene. Câteva state membre, între care și România, au susținut necesitatea amânării termenului de implementare. Poziția exprimată de Federația Bancară Europeană, din care face parte și Asociația Română a Băncilor, vizează stabilirea unei perioade rezonabile de timp între publicarea textului final și punerea în aplicare „în scopul de a permite băncilor să implementeze procedurile necesare pentru a se conforma cu noile norme”. Regulamentul de

aplicare al CRD IV va fi de directă și unică aplicare de către toate băncile din țările din UE, în timp ce Directiva va fi transpusă în reglementare națională.

Ținând cont de perioada de criză și post criză și în absența unei evaluări generale de impact la nivel european, comunitatea bancară europeană rămâne preocupată de consecințele creșterii semnificative a costului capitalului necesar.

Basel III, ale cărui prevederi urmează să fie introduse prin pachetul legislativ CRD IV, reprezintă prioritatea zero pentru sistemul bancar, la nivelul Asociației Române a Băncilor fiind înființată Comisia Basel III, care se ocupă de implementarea acestui proiect, elaborarea de propuneri și solicitarea de clarificări care, în opinia comunității bancare, se impun.

Basel III stabilește, în principal, noi cerințe de capital pentru instituțiile de credit, unifică practicile europene de supraveghere și introduce managementul lichidității la nivel de grup. Propunerea de regulament impune băncilor să dețină un capital mai mare și de mai bună calitate, pentru a putea rezista singure în cazul unor viitoare șocuri.

Noul Acord de capital este foarte restrictiv în ceea ce privește asumarea de riscuri de către bănci și există pericolul să scadă foarte mult apetitul băncilor pentru creditarea IMM-urilor. Asociația Română a Băncilor, alături de alte asociații bancare europene și de grupuri bancare, a efectuat demersuri la Parlamentul European și Comisia Europeană privind modificarea formei propunerii de reglementare.

La nivelul proiectului de regulament, Basel III solicită băncilor să aibă un nivel

minim al rezervei de capital comun de 4,5% (față de 2% în cazul Basel II) și un nivel minim al capitalului de rangul I de 6% (față de 4% în cazul Basel II) pentru activele ponderate la risc, iar rata capitalului total 8%. Basel III mai introduce și rezerve suplimentare de capital, adică o rezervă obligatorie de conservare a capitalului de 2,5% și o rezervă de capital anticiclică facultativă. Aceasta permite autorităților naționale de reglementare să solicite un capital suplimentar de 2,5% în perioade de mare creștere a creditului.

Noile cerințe de capital de reglementare în condiții de continuitate a activității – capital comun de rangul 1 și capital de rangul 1 – ar fi puse în aplicare treptat în perioada 2013-2015. Noile ajustări prudențiale ar fi, de asemenea, introduse treptat, într-un ritm de 20% pe an începând din 2014, pentru a atinge 100% în 2018. Un impact semnificativ, nu doar din punct de vedere al efortului privind implementarea cerințelor de raportare, ci mai ales asupra modelului de business al băncilor îl au prevederile privind managementul lichidității. Sunt favorizate depozitele retail, considerate a fi mai stabile, precum și resursele pe termen mediu și lung. De asemenea, un portofoliu important de active lichide este solicitat pentru a face față unui scenariu de criză severă. Pentru a respecta aceste prevederi, băncile vor fi nevoite să-și adapteze sistemele și produsele în mod corespunzător, implicând costuri suplimentare importante.

Concluzionând, Basel III reprezintă mai mult decât încă un set de reglementări, prevederile sale afectând și testând în mod fundamental capacitatea de a produce profit a industriei bancare.